

KOMÁROM és VIDÉKE

PÁRTONKIVÜLI FÜGGETLENSÉGI 48-as HETILAP.

Megjelenik: Vasárnap a kora reggeli órákban.

Előfizetési ár:
Egész évre helyben 4 korona vidéken 6 korona.
Fél évre „ 2 „ „ 3 „
Negyed évről „ 1 „ „ 1.50 „
Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:

Kis-Baross-utca 1. sz.

Előfizetési és hirdetési díjakat
kiadóhivatal vesz fel.

Apró hirdetések egyszeri közlése 15 szög 1 korona.
Minden további szó 6 fillér. Nyilttéri közlemények
garmond sora 30 petit sora 40 fillér.

Kéziratokat nem adunk vissza.

V. évfolyam.

47. szám.

Komárom, 1908. november hó 29

A közerkölcsiség gyilkosai.

Misem jellemzi találókban a közviszonyokat és a közerkölcsöket, mint a mulatságok, melyeknek a nép hódol. A paprikajancsiktól a klasszikus drámáig — az izlés fokozatos kifejlődésének mennyi változata tárul itt elénk! A tizenzsolcadik században divatban voltak az ugynevezett állatheccék, amelyekben a nép szerfölött gyönyörködött, jeléül az izlés ama durvaságának hogy végzett munkája után a legnagyobb élvezetet az egymásra uszított vad és háziállatok élet- és haláltusájának szemlélésében találta. A halálynaglász látta volt az a mennyei öröm, mely után a műveletlen nép áhihozott.

A századok lázas kultur munkája részben kiküszöbölte az izlés elfajulását; de az állatöldöklés műtatványoszerű gyakorlását még ma sem törölték el egészen a népmulatságok műsorából. Spanyolországban és Portugáliában még jelenleg is napirenden vannak a bikaviadalok.

A művelt nyugat azonban nem talál élvezetet az ilyen mulatságokban.

Szégyeli magát mulatságból kinezni az állatot — inkább kinezza az emberek ket.

Mitjórés-tagadás, minden civilizáció és kultúra gunyjára az emberekből még nem halt ki az állati ösztön, csak alszik. Csak a törvények vasszigora, néha az erkölcsi kényszer is, tartja némileg féken azt a bámulatot, melyeket a nyers erő iránt tanusitanak az emberek. Hogyan is lehetne ez másképp, miköz a szerzett birtokok védelmére ma is, mint régen, hadseregeket kénytelenek tartani a nemzetek s amikor a háboru veszedelmei, csakugy, mint ősidőktől fogva, egyre fenyegetik meg a legbékésebb szandéku népeket is.

A háboru nemcsak az embereket öldökl, de annak gondolata teszi tönkre az erkölcsökre vetett bizodalmat is. Pellengére állítja a hatalmába helyezett hitet az a tudat, hogy győzni csak az képes, aki erősebb, akár van igaza akár nincs.

Ki csodálkozhat tehát azon; hogy a nép még mindig nem fojtotta el a nyers erő iránti bámulatot?

Felvilágosultság, tanulás és a civilizáció számtalan más nemes eszköze kudarcot vall, amikor arról van szó,

hogy a nép duhaj jókedve szerint mullasson. Az alsóbb néprétegek mulatságaiban gyakran jut szerepe az ökölnök, sőt a bicskának is. Éveken át tartó erkölcsjavító munka a mulatozás hevének egyetlen egy pillanatában megsemmisítetik. A törvény csak megtorló, de megelőző befolyást nem gyakorolhat.

Művészetünkbe és irodalmunkba is befurakodik ez a barbarizmus. Az olvasók jó magyar művekre ügyet se vetnek, ellenben sok ezer számra kelnek el a leghitványabb ponyvairodalom piszkos termékei a Nick Carter, Sherlock Holmes, Nobody és tudja Isten mi más név alatt kibocsájtott fércmunkák. Egyetlen egy valamire való olvasmány se található bennök, de mert emberek élet-halál harcáról közölnek leírásokat, mert az öldöklés raffineriait írják le minden összefüggés, minden logika, sőt minden valószínűség nélkül is, mohón falja őket a nép és a kiadók alig győznek belőlük eleget a könyvpiacra vetni.

Ezek a förtelmes tákolmányok, mind Németországból vándorolnak hazánkba. Az egész nagy német birodalomban félannyit se lehet belőlük a

„Komárom és Vidéke“ tárcája.

RÉZI NÉNI HALLÓSZERVEI.

Amikor csomagoltam és már indulóban voltam, hogy két hónapot Büdövícs Rézi néninél, az egyik távoli rokonunknál töltsék, az anyám bucsuzóul az mondta:

No isten veled! És ne felejtse el, hogy Rézi néni kissé süket és hogy nagyon kényes és érzékeny erre a hibájára!

Későn este volt, amikor megerkeztem, a nénit nem is láttam akkor. Azt mondták, hogy már lefeküdt és a jobbik fülén szokott fekdülni, így tehát fel sem lehetne kelteni. — Bevezettek a kész szobába.

Reggel valami elnyujtott, rémes üvöltésre ébredtem. Kissé megszeppentem, de aztán megértettem, hogy a cseléd beszél meg Rézi nénivel, mit hozzon a piacról.

Felöltöztem és illedelmösen bekopogtam a nénihez. Persze nem felelt. Kopogtattam vagy negyvenszer, — semmi. Végre benyitottam. Oda akartam sietni hozzája, hogy illedelmesen kezet csókoljak neki, de ő nekem ugrott sziszegve.

Te vagy az? Hát nem tudsz kopogtatni? Így neveltek? No várj, majd én rendbeszedlek!

Kissé elesüggettem a kilátásoktól, de a szobalány, aki éppen ott bent rakosgatott, odaszólt nekem:

A fiatal ur szobájában, e kályha mögött van egy mozsártörő. Azzal tessék aztán kopogtatni. Az egyenesen arravaló. Mi neki szoktuk lökni egymást az ajtónak!

Dél felé kisse megenyhült az néni. Elmondta rettenetes sivalkodások közepette, hogy őt valaha megveszerte a legszebb leánynak mondták, hogy most is megángyorodik az a férfi, aki ránez, csak a hallószervei gyengébbek valamivel, mint máséi.

Vigasztaltam, hogy hiszen alig lehet észrevenni, de ő rámreccsentett:

Ne makogj! Nem tudsz tisztességesen beszélni te mamlasz?!

Alig lehet észrevenni, hogy a hallószervei gyengék! — Üvöltöttem ugy; hogy utána köhögni kezdtem.

Hát csak eredj, ha éppen menni akarsz! — mondta megvetően a néni. Megörültem a félreértésnek és elosontam. Kimentem a kertbe és olvastam.

Iont egy órákor újabb döbbenet várt rám. A konyhából néhány ágyulövés hallatszott. Felsiettem és láttam, hogy a szolgáló döngeti a mósómedencét.

Mi ez, az istenért?

Ebédre csengetek. Tetszik tudni, a nagysága egy kicsit nagyot hall.

Egy kicsit? Um! Nem is vettem észre! — mondtam.

Ebédnél összeismerkedtem Ripödk Samuella, a néni ispánjával. Az egész vidéken

híre járt, hogy ő az egyetlen ember, aki a nénivel folyékonyan tud beszélni. Annyi szent igaz, hogy az ispán aztán tudott is ordítani. A tényérok és evőeszközök felve, ijedten összeverődtek; maga az asztal is mintha remegett volna egy kevéssé. A néni visongva válaszolt neki néha-néha. Azt hiszem a faluban egészen tisztán hallották a párbeszédet.

En azonban csak sehogy sem tudtam bolgogulni. Nincsen erős hangom és így akár-hogyan megerölttettem is magamat, a néni egy kukkot sem értett a makogásomból, a hogyan ő mondta. Ennélfogva dühbe jött és lehordott. Nagyon bus és csüggedt voltam, de a szobalány vigaszt csöpögtett a keblembe. Azt mondta, hogy sohase törődjék azzal, a mit a néni mond. Felemelkedtem az ő bölcséletének magaslatára és attól fogva, ha a néni akármit mondott is, csak azt feleltem rá:

Táci, jáci, pojáci!

Persze, néha sajátságos kis párbeszédék fejlődtek ki köztünk. Ha beléptem a szobába és üdvözlés gyanánt azt mondtam:

Táci, jáci, pojáci! — a néni arca felderült és azt kérdezte:

Hát te is tudod már, hogy visszajön?!

Honnet tudod?

Mondom:

Tudja a fene!

Amire ő megint azt felelte:

Mar megint eljárt a szája annak a le

közönség nyakába sózni, mint amennyi Magyarországon elkel.

Egész Magyarországon pedig nincsen senki, aki ennek az invázióknak gátat vetne. Sőtban hevernek a magyar népirók munkái, de a bünt dicsőítő, komisz irányú rémregék óriási mértékben szabadon terjeszthetők, — ronthatják az erkölcsöket és követendő hősöknek állíthatják oda a gonosztevőket. A bűncselekmények egész sorozata kél nyomukban, a gyenge ítélőképességgel bíró és gyenge jellemű emberek megirigylük a kriminális hősök dicsőségét és hasonló „hőstettek“ által akarnak hírnévre szert tenni.

A felnöttekben azonban még féltáncnyi pusztítást se végeznek ezek az olvasmányok mint a zsenge ifjúságban. Ennek az élénk fantáziáját beteges izgatottságba kergetik és teljesen kiölik belőlük a szép és nemes iránti fogékonyságot.

Ezek után immár elkerülhetetlenné vált az a kérdés, hogy a mindenkit eltölgő Nick Carter után végre kinek lesz bátorsága a nép izlésének gyilkosát: Nick Carter uramat és cinkostársait örökre biztos zár alá tenni.

Kendertermelésről.

(A gazdaközönség figyelmébe.)

Hazánkban, nevezetesen a Bácskának azon vidéke a legmódosabb és legvagyonosabb, ahol a nép kenderműveléssel foglalkozik. Ilyen vidéken vagyok néptanító s 25 éve látom, mily nehéz, de jövedelmező munkával jár a kendertermelés. A Bácskában 6 mm. a holdankénti hozama a törött vagy tilolt kendernek s ha átlagos 60 kor. árát is figyelembe vesszük, arra a tapasztalatra jutunk, hogy a kendertermelési ág a mezőgazdaság terén a legjövedelmezőbbek egyike. Nem csoda tehát, hogy azon községek lakói

a legjobb jólétnek örvendenek, ahol kendertermeléssel foglalkoznak.

Nem tudom elég dicsérettel illetni a földművelésügyi miniszternek a közjó érdekében kiadott körrendeletét, melyben az egyes vármegyéket a kendertermelés terjesztésére s meghonosítására szólítja fel. S ha az csakugyan sikerül, hazánk egy jobb s boldogabb jövőnek is bő jutalmat a kezemunkája után; ide nem számítva a kereskedővilág s a vasutak hasznát.

Magam részéről a célt nem úgy vélem elérhetőnek, hogy mi mindent egyes egyedül csak az államtól várjuk, hogy az szubvencionáljon, pénzzel az segítsen, hanem úgy vélem a célt elérhető, ha a szakemberek küldetnek ki a vidékre a nép, az őstermelők közé s azok tartanak a nép nyelvén előadásokat, felolvasásokat, szolgál utbaigazítással, nyújtanak a népnek e téren segédkezet. Ha azután sikerült a szakértőnek egyes alkalmas vidéknek gazdáit a kendertermelés eszméjének meghódítani, akkor azonnal lépjen a legnagyobb energiával akcióba. Ellenőrizze a vetőmagot s a vetés idejét, a kender fejlődését, nyívését vagy vágatását, áztatását s végül törését. Sőt az eladás körül is nyújthat segédkezet; írjon egy jóhírű budapesti kenderkereskedő cégnek, ki egy kiküldöttel megvéteü a bálókba gyöngyölt kendert. De ez nem megy oly könnyen ám, amint az itt leírva vagyton! Sok nehézségekkel fog e munka találkozni főleg az áztatásnál és a törésnél vagy tilolásnál, mivel nem igen vannak mindenütt alkalmas áztatók, alkalmas filók a töréshez. De, ha ezen eszközök már meg is volnának, a fő az, hogy a népet e nehéz munkára rávezessük és rászoktassuk. Legujabban egyes uradalmak is kezdenek kendertermeléssel foglalkozni. Uradalmaknál a kendertermelést tanácsos egészen önállóan, a többi terményektől elkülönítve ugyancsak szakegyénvezetése mellett műveltetni.

Maholnap nyugdíjazatni ohajtom magamat s hogy hátralevő napjaimat télenségben ne töltssem, a kendertermelés terjesztés s meghonosítása körüli képességemet felajánlom az államnak, vagy pedig elvállalom uradalmak a kendertermelésének vezetését.

Évekkel ezelőtt Biharban tettem próbát a kendertermeléssel. Probának 10 kat. holdat vetettem be. Az eredmény fényes volt! A 10 holdon 91 mm. 63 klg. tilolt kender termelt, tehát a holdankénti hozam 9 mm. felül volt. Miután az ottani nép nem értette a kenderkörüli munkát, a munkásokat s a szerszámokat Bácskából vitettem Biharba. Az ottani nép azonban érdeklődött a kenderművelés iránt s lassacskán bele is szokott némileg a munkába, amit magából a nép szájából a következő szavakból vettem ki: „a jó Isten még csak pár évre hozná ide a bácskai svábokat, hogy egészen megtanulhassanak a kenderművelést! Sok pénzt kerestünk általuk! De mivel két urnak szolgálni nem lehet, a műveléssel Biharban mielőbb fel kellett hagyni.

Érdekes volt, midőn a bihari nyers kenderből egy marokkal Bulkeszire hoztam mutatónak. Általános feltűnést keltett a bihari kender arany színe és nagysága, ugyanarra, hogy egy gazdag sváb vetter ezt mondta szóról-szóra: 40 éve vagyok már a saját gazdám. 40 éve mivelek kendert, de ilyen szép kendert, mint ez a bihari, életemben még nem láttam. Képzeltető, mily rengeteg vagyton fekszik ott parlagon azért, mert a kendertermelést nem úzik. A bálókba gyöngyölt kendert egy budapesti cégnek adtam el. Midőn a kender Budapestre érkezett s a cég főnöke meglátta, tívé tette a Bácskát ügynökeivel, hogy kikutassa, ki az, a ki Biharban kendert termeltetett, azzal a szándékkal, hogy vállalkozásában segítségére lesz. Egyik ügynöke rám is akadt és közölte a főnöke üzenetét, de én belátva azt, hogy ha Biharban kenderművelésse

ányonak! No nem baj! — Hány óra van most?

Háromnegyed hét.

Mi az? Már hat óra? Ó, ó! Igaz, hiszen már egészen sötét van!

Kinéztek az ablakon és komoly arccal mondom:

Táci, jáci, pojáci.

A néni bólogat és ezzel az ügy el van intézve.

Egyszer azonban végzetes szerencsétlenség történt.

Ahogy az idő mult, Rézi néni egyre és egyre süketebb lett. Gyakran igen heves jelenetek folytak le köztünk, mert ő, — akármit mondtam is, — egyre szidott, kárpált. Én is meglehetősen ingerlékeny vagyok és sokszor bizony szörnyen kezdtem kiabálni. És az a malőröm volt, hogy olyankor aztán a néni csakugyan meghallotta, amiket mondtam.

Egy alkalommal eszembe ötlött, hogy milyen pompás dolog lenne a kertben egy függőágyat kifizeteni, amibe délutánonként remekül lehetne szundikálni. De tudtam, hogy ha a néni beleegyezése nélkül csinálom a dolgot, ő azonnal leveteti a hálót és hegyibe még alaposan le is hord. Azért bementem hozzá és elordítottam neki a javaslatomat. De ő csak nézett rám és őzt kérdezte:

Mi?

Ujra elkinlódtam az ügyet.

De ő megint csak azt kérdezte:

Mi?

Teleszívtam a tudómet levegővel és teljes erőmből ordítottam. Az erek kidagadtam a halántékomon és homlokomat elborította a verejték. De a néni makacsul ismételte:

Mi?

Hirtelen valóságos vadállati düh fogott el. Bevágtam magam után az ajtót és elrohantam. Bementem a faluba. A zsidó korcs-

márosnak — akinél igen tekintélyes időket szoktam tölteni. — volt egy fonográfja. Megkértem, hogy a masinájának a hangszóró kürtjét kölcsönözze. Magához vettem az óriási csövet és visszarohtam a nénihe.

Amikor beleptem az ajtón, a néni anynyira megdöbbsent a hatalmas, csillogó jószágtól, hogy szólni sem tudott. Én pedig felhasználva az alkalmat, odaosontam hozzá, a füléhez illesztettem a csövet és belezenditettem:

Néni! Megengedi, hogy a kertben egy függőhintát feszítsek ki?

A néni elsáadt dühében.

Te csirkefogó! — kiáltotta, — hād azt hiszed, hogy süket vagyok? Gunyt üzöl belőlem? No megállj!

A felszólítás eléggé világos volt és én fel is fogtam az utolsó betűig. Meg kellett volna állnom és várnom, — az egészen világos, — hogy a néni odajusson a közvetlen közelembé és kupánvágjon. De az ősi em-

BLUM LAJOS

kőfaragó és sirkő-raktár

magyar művészek által tervezett modern siremlék raktára

BUDAPEST, VIII., KÖZTEMETŐ-UT 4.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Márvány, gránit és syenit

SIREMLEK

egyszerűbb és díszesebb kivitelben kaphatók

ELVÁLLAL: Építkezési, szobrászati és mindennemű egyéb kőfaragó-munkát, nagyobbszabású sirtoltok, sirszobrok, uti kereszt, falburkolatok emléktáblák készítését, valamint helybeli és vidéki temetőben siremlék javításokat, sírfeliratok vésését és aranyozását.

foglalkozom, elhanyagolom az iskolámat, a kendertermeléssel egészen felhagytam, mivel két urnak szolgálni nem lehet.

Igy hát Biharmegyében nem sikerült a kendertermelést egészen meghonosítani, sikerült azonban ott a bácskai pacska viselését behozni, miáltal megszabadítottam az ottani munkásnépet a nehéz csizma viselésétől, különösen így nyáron. Amidőn egy nagyváradai cég látta svábjaim (bácskai kendermunkásaim) lábán a célszerű pacska azonnal írt az ő utbaigazításuk szerint ide s garmada számra hozatta a bácskai pacska s megkedvelte a bihari néppel ugyanígy, hogy most ott nyáron mindenki pacska visel s mivel most Biharban, különösen Belényesen is készítik, minden boltban árulják!

Jelen soraim megírására nem hasznosítás vagy szíves remény vezetett, hanem az az óhajom és célom, hogy a kendertermelést hazánkban kicsiben és nagyban önterőkből meghonosítsuk, mert ha sikerül, a nép boldogulását fogja látni benne.

Gothárd Sámuel.

H i r e k.

— **Táncpróba** Az állami polgári leányiskola növendékeinek táncpróbája szombaton este folyt le a Vigadó nagytermében, melyet szép és előkelő közönség töltött meg. Az összes divatos táncokat bemutatták a tanulók. Végül a Gauae Rezső táncitanító szerette fátyol idylt adta elő negyven bájos leányka, melylyel a táncpróba este 9 órakor véget ért.

— **A hadsereg a hazai iparcikkéért.** A közös hadügyminiszter elrendelte, hogy a cs. és kir. hadseregbeni csapatok és hatóságok mindennemű szükségleteiket, közi bevásárlásaikat csakis hazai forrásokból merítsék. Közi bevásárlásoknál azonban, mely mindenféle jelentéktelen apróságból áll, rendkívül nehézkes, sőt kivihetetlen volna a honi eredet megállapítása. Ezért a katonaság megkereste a kereskedelmi és iparkamarát, hogy hívja

beri önzés felülkereskedett bennem. Az óriási fémcövet lecsaptam az asztalra és gyors iramban kimentem a szobából. A néni táncnam akart rohanni, de a csodálatos hangt szóró cső feltartoztatta. Azt hiszem, azt bámulta. Ő még bizonyára sohasem látott olyasmit.

Az volt a tervem, hogy másnap hazautazom. Azt az éjszakát majd csak eltöltöm még valahogyan ott a néniéknél — gondoltam. — Belopóztam a szobámba és meglapultam a sötétben. Aggódva figyeltem a folyosóról hehallatszó legkisebb zajra is. Sejtettem, hogy a néni felkeres akár a pokol fenekén is.

Nem is csalódtam.

Megismertem már a lépéseit. Egyenesen az ajtóhoz jött. A szívem erősen dobogott, de már nem volt mit tennem.

A néni mosolyogva lépett be és azt mondta:

Itt vagy, te rossz fiul? Hogy megré-fáltál? . . . Hiszen az egy kitűnő hallócsó! Mit adtál érte?

Csak úgy ijedtemben mondtam:

Öt forintot.

A néni szótlanul kitette az asztalra a pénzt.

Cholnoky László.

fel a kerületben levő kereskedők figyelmét hogy iparcikkeiket hazai termelőktől szerezzék be s a katonaságnak csak ilyen árut adjanak el. Ha pedig a kamara e téren mulasztást venne észre, megtorlás végett a keresk. miniszteriumnak jelentse be. A kamara eleget tesz a felhívásnak.

— **Uj körorvos.** Palkovics János drt., kapuvári orvost, aki nem rég jött vissza amerikai tanulmány utjáról, Tarján községben választották meg körorvosnak.

— **Az anyakönyvezetés köréből.** A vármegye főispánja az apácászakállosi anyakönyvi kerületben teljes hatáskörrel Pethes Béla apácászakállosi ref. tanítót anyakönyvezetőhelyettesnek nevezte ki.

— **Ruha kiosztás.** Mult vasárnap az izr. jótékony nőegylet a gyermekek között igen sok cipőt, csizmát, kendőt és ruhát osztott szét az izr. menházban, hogy a tél nyomorát némileg enyhítse.

— **Uj halottkém.** A városi tanács a megüresedett halottkémii állásra dr Biring er Mór helybeli gyakorlóorvost választotta meg.

— **Téli közgyűlés a vármegyén.** Komáromvármegye téli közgyűlését folyó évi december hó 17-én tartja meg a vármegye ház nagytermében.

— **Városi közgyűlés.** Komárom szab. kir. város törvényhatósága Kálman Rudolf főispán elnöklété alatt téli rendes közgyűlését december hó 18-án délután tartja a városháza nagytermében.

— **Bizottsági tagválasztás.** Szerdán történt meg a lemondás folytán megüresedett városi bizottsági tagválasztás. Két jelölt állott egymással szemben: Móroc Dániel a függetlenségi párt és Hajagos Andor az iparosok jelöltje. A választás eredménye ez volt: Móroc kapott 180, Hajagos pedig 148. szavazatot, így tehát Móroc Daniel győzött.

— **Készülődés a háborúra.** A közös hadsereg tartalékos tisztjei parancsot kaptak, hogy bejelentett tartózkodási helyeiket el ne hagyják, hogy mozgósítás esetén huszonegy óra alatt összekészüljenek csapatestükhöz esetleg behívulni.

— **Adókiutéssek új rendje.** A pénzügyminiszter a jövő évi egyenes adók kiutésére vonatkozólag körrendeletet bocsátott ki, mely figyelmet érdemlő változtatást tartalmaz az I. és II. oszt. kereseti és a fegyveradóit illetőleg. Az eddigi rend szerint ugyanis a kereseti adó az előző év december havában, a fegyveradó pedig az adó év július havában volt kiutendő, míg az új rendelet szerint az I. és II. oszt. kereseti adó ezentúl március hóban, a fegyveradó pedig augusztus hó második felében lesz kiutendő s ehhez képest az említett adók kiutésére eredményére vonatkozó összesítések április, illetve szeptember hóban terjesztendők fel. Ez az intézkedés egyszerűsíti még az I. és II. oszt. kereseti adó kiutését is a fegyveradónál eddig gyakran előfordult ismételt kiutéseket pedig megszünteti. Figyelmet érdemel továbbá az új rendeletnek az a része, mely szerint az adótárgyak összeírásánál és az adókiutészi munkálatoknál az állami közegyek közreműködése mellőzendő, a vasuti rovatlapok adatainak kijegyzése pedig szükségtelen.

— **„Modern Szinpad“ főszerezője.** Fővárosi tudósítónk írja: valósággal „secret de Polichinelle“ — olyan titok, a melyről mindenki tud és mindenki beszél, — hogy a fővárosban az idén nincs jó színházi szezon. A nagy színházi változásoktól, új alakulásoktól, új direktoroktól roppant sokat várt a közönség, és most november közepén, mindenfelé konstatálják szóban és írásban, hogy a közönség nagy várakozásaiban bizony alaposan csalódtak. Itt a színházi főszerező, de csak időben a színházak egyikének sincs meg főszerezője, mert egyik sem találta meg az idei slágerét. A nagy színházak tudniillik, mert egy kis színház van Budapesten, amelynek a főszerezője, már akkor megkez-

dődött, amikor megnyílt: szeptemberben. Ez a kis színház a Nagy Endre páratlan népszerűségű cabaretja, az Andrassy-uti „Modern Szinpad“, a mely most már harmadik műsorával, a novemberi műsorral, örvendeztetni a fővárosi és az ország, minden részéből felránduló vidéki közönséget és pompás, látványosságzámbamenő helyisége estéről-estére a főszerező képét mutatja, mert minden este zsufolásig megtelik előkelő fővárosi és vidéki közönséggel. A roppant népszerűségét a Nagy Endre cabaretja meg is érdemli: elsőrendűen mulatságos, elmés, kedves és nívós az új műsora is, amelynél tartalmasabb és mulatságosabb, változatosabb még sohasem pergett le cabaret — szinpadon. Legnagyobb erősségei a kitűnő, aktuális, politikai szatírák, melyek aktív minisztereket, államférfiakat és képviselőket szatirizálnak, de nem kevésbé tetszik „A novemberi nevű“ is, amelynek keretében egy sereg aktuális móka vonul fel, énekekben, zenében, paródiában. Három kacagató kis szindarab, melyek társadalmi ferdeségeket csutolnak ki, és huszonöt pompás carabet magán — szám szerepel még az új műsoron, melynek számai és kis szindarabjai között az országszerte ismertnevű humorista: Nagy Endre, tartja hires conference-ait. A kiváló író a szindarabokban is fellép és mellette ünneplő közönség a leghiresebb és legkiválóbb magyar cabaret — művésznőt: Medgyaszay Vilma-t a „Modern Szinpad“ primadonnáját. Ferenczy Károly, Fábian Kornélia, Szécsi Magdus, Balogh Böske, Sajó Géza, Huszár Károly, Bársony István és még öt-hat művész és művésznő minden esti fellépése ad még különös érdekességet a „Modern Szinpad“ főszerezőjének.

Felöltszerkesztő: **Ecsedi Dénes.**

Laptulajdonos: **A Komárom és Vidéke lapkiaóvállala**

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vészöeladási hirdetmény.

A nagyméltóságú Földmívelésügyi Minisztérium 60900—1896. sz. szokványrendelet szerinti válogatott első osztályú sima és gyökeres

Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis

amerikai vadvészö, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege fajú

gyökeres fás és zöldoltványok,

ugyszintén hazai sima és gyökeres vészök kerülnek nálunk ezen tiben nagymennyiségben eladásra.

Badacsonyvidéki szőlőtelep kezelősége Tapolca (a Balaton mellett).

909—15

Nincs gondja hogy kinek hitelezhet megbízásaival felkeresi a **DÉLVIDÉKI HITELTUDÓSÍTÓ IRODÁT** Szeged. Kelemen-utca 5. Magánkutatások és mindennemű diszkrét megbízások lelkészmertesen teljesíttetnek. *Válaszbélyeg mellékelendő.*

Eladó ház. A Rákócy Ferenc és Szeker-utca sarkán levő 22 számú ház szabadkézből eladó. Bővebbet Pirstity J. tulajdonosnál.

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schleht szarvasszappannával

tisztítunk. Ez szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tisztító és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségesítetik.

AKI

saját magát, vagy gyermekeit

KÖHÖGÉSTŐL,

rekedtségtől, kathatustól, számarköhögéstől, elnyálkásodástól és légsőcatorrustól meg akarja menteni, az vegyen orvosilag kipróbált

Kaiser-féle

Mell-karamellák

a 3 fenyővel.

5500 közjegyzőleg hitelesített bizonyítvány tanúsítja a biztos hatást.

Csomagja: 20 és 40 fillér. Dobozonként 80 fillér.

Kapható Komáromban: **Schmidthauer Lajos és Kovách Arisztid örökösei** gyógyszerüzében. Nagymenyeren: **Angyal Antal** gyógyszerüzében.

ÉRTESETÉS.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy bármiféle

cserepes munkát

ugymint újmunka, javítás és tetőzetek évi jókarban tartását a legjutányosabb ár és jótéltetés mellett vállalom el.

kegyes pártfogást kér

DROZT JÓZSEF

cserepecsmester, Mester-utca 6.

Egyedül valódi THIERRY BALZSAMA

csak a zöld apácával mint védőjeggyel. Legkevesebb megküldés 12/2 vagy 6], avagy 1 szabadalmazott különleges utazó-családiúveg 5 korona. — Csomagolás ingyen.

Thiery Centifolium — Kenőcse.

Legkevesebb megküldés 2 doboz 3.60 korona. A legjobb háziszerek **gyomorhaj**, gyomorégés, görcs, köhögés, **mellhaj**, Entzündung aller inneren Organe, köszvény, tagszaggatás, mindenféle seb, sorvadás tályog, daganat, Verletzungen jeder Art stb. ellen. — Így tessék címezni: **Védőangyal gyógyszerüzár**

Thiery A., Pregrada Rohics mellett.

Raktárak Budapesten: **Török József** gyógyszerész, Egger J. és Egger Leó dr. és Vértés L. Lugos.

Vegyenek csak

Szt.-Petervári sárczipő

utólérhetetlen a tartósságában. Valódi csak ezen háromszögű védjeggyel!

Császárfürdő BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénese hevívízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes szappanfűrdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők, hőleg-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivók-, és meleg; zési kura. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezeles utányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve.

Az igazgatóság

Ezernel több kiváló orvos és tanár ajánlja

1904. St. LOUIS Grand Prix.

Külföldi utazáson kérjen mindenütt Szt.-Lukácsfürdő

Kristály-ásványvizet!

legyen mindennapi italod

Természetes hidrokarbonátos ásványvíz-forrás, mely szénsavval telítettik. Az emésztést elősegítő pompás asztali ital. Vidékre díjmentes szállítás. Kérjen árjegyzést a

Szt.-Lukácsfürdő Kútvállalattól Budán

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Kitünő hatásu vese és hólyagbajoknál.

Szénsavduskellemes, savanykás ízű, vasmentesített, **rendkívül üdítő asztali víz.**

Üdít, gyógyít. Orvosilag ajánlva.

Ivógyógmódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és sóvényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyított.

Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdön

Komáromi Első Takarékpénztár Áruosztálya

Telefon szám 145. **Komárom.** Kossuth Lajos tér 3.

Mezőgazdasági gépek, (járgányos cséplőgépek, motorok, rosták, vetőgépek stb.), továbbá az összes gazdasági cikkek s varrógépek nagyban és kicsinyben, előnyös fizetési feltételek mellett, részletfizetésre is kaphatók

Aruosztály-főnök:

RAUSNITZ SÁNDOR.

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz. Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeres, vesszőkből a világhírű **DELAVARÉ**ből 1 1/2 millió készlet.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Cím:

Szücs Sándor Fia
szőlőtelepe, Bihardiószeg.

TÉVEDÉS,

ha valaki azt mondja, hogy jobb kávét vagy edigolesőben tud kávét állítani mint

Fratelli Deisinger

: fumei üzég :
Budapest
 :: a királyi bérpalotában. ::

Varró gépek

Singer
 Kayser
 Gritzner
 Centrál bobbin
 Adria karikahajos

varró gépek

részletfizetésre kaphatók
HOFFMAN SIMONNÁL
 Kossuth-tér és Jókai-u. sarkán.

Szőlőoltvány! Szőlővessző!

A világhírű Delaware adja a legjobb bort; oltani permetezni nem kell! Gyökeres 1000 drb. 100 kor., sima 50 kor. Szőlőoltványok ezere 140 kor., a legnemesebb fajokból. Árjegyzék ingyen. Rendelési cím:

Szigyártó Nagy Mihály
 Felsőszegecs, (Somogy.) 1-16. I/18.

Czimbalmot

ne vegyen meg
Reményi Mihály
 a m. kir. zeneakadémia házi hangszerkészítőjé-
 től árjegyzéket nem hozatott Budapestről,
 Király-u. 58. Minden hangszerről árjegyzék külön-külön kérendő. 1-52. I/18

Alulírott felhívom a nagy-rabecsült építő közönség b. figyelmét

építési irodámra.

Komárom-Ujváros || Telephon szám
 Igmándi-ut. 111.

Teljes tisztelettel
Hajagos Andor
 építész és okl. építőmester.

NOXIN

A LEGJOBB CIPŐ-KRÉM

Minden jobb üzletben kapható
Hohsinger Testvérek
 Budapest.

Okosember nem vesz ingyen

képet, mely nem jó mert 5 koronáért **kap** művésziés kivitelű festményt

ha kis lényképét beküldi és ezen hirdetésre hivatkozik

: FÉNYKÉPNAGYÍTÓ ÉS :
 FESTÉSZETI MŰINTÉZETHEZ

:- BUDAPEST, :-
 VI. Nagymező-utca 66/a

:: Pontos cím kéretik. ::

Szőlő-sajtók
 HERKULES kettős nyomószerkezettel kézihajtásra
HYDRALIKUS SAJTÓK
 magas nyomás és nagy munkaképesség számára
 Gyümölcs-zuzók, szőlő-malmok, bogyzó gépek
 Teljessen felszerelt
 szüretelő készülékek állandóan és kocsi szerelbe.
Lé-sajtók, bogyo örlők.

Gyümölcs-sajtók
 Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék számára, gyümölcs hámozó és vágó gépek.
 Szabad, önműködő, hordozható és szállítható
 .SYPHONIA'-permetezők szőlők, gyümölcs, fák, komló és szegecs permetezésére.

Szőlő-ekék
 gyártanak és szállítanak jótállás mellett különlegességeként legújabb szerkesztés szerint

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyárai, vasöntője és gőzhamorai által
BÉCS, III. Taborstrasse 71.
 Kiténtetve 610 arany, ezüst éremmel stb.
 Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. Képviselek és viszontelárusítók kerestetnek

Pannonia

Rakjaron vannak a községi elemi és kath népiskola, a főgimnázium, polgári fiu- és leányiskolákban használatban levő

könyv- és papirkereskedés **tankönyvek** új és használt állapotban. **tanszerek,** írószerek és rajzeszközök a legnagyobb választékban.

KOMÁROM, Tankönyvek kötése 20 fill. feljebb

BAROSS-UTCA 6.

Vidéki megbízásokat gyorsan

és pontosan eszközölök.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a város és vidékének nagyérdemű közönségét, hogy évek óta **Komáromban**, Klapka-téren levő

ruhafestő és vegytisztító inézetemet

Nádor-utca 1 szám alá (Tátray-féle házban helyeztem átt. Midőn a nagyérdemű közönség szives pártfogását kérem, megjegyzem hogy műhelyemet a mai kor igényeinek megfelelőleg géperőre rendeztem be és így a legkényesebb igényeknek képes vagyok megfelelni.

Tisztelettel

MILUS JÁNOS ruhafestő és vegytisztító **Komárom, Nádor-utca 1**

Fióküzet: Tata, Hajdu-utca.

100000 drb
készlet

Szeplű és rózsza

100000 drb
készlet

Skorka János rózsza és szeplűtelep tulajdonos, ajánl direkt külföldről beszerzett **6riás virágu Rem szeplűket** és nyakba nemesített **bokor-rózsákat**. E nagy készlet miatt egyideig **30 százalékos** engedélyezek. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Több díjjal kitüntetett nagy virágkeletészetben mindenféle **csokrok, koszorúk** melyen leszállított áron készíttetnek. — **Tenyésztőtelepemről** vágott **virágjaimat** és begyökerezedett **eserepekben nyíló rózsákat, szeplűket, jácintokat** stb., a legolcsóbb napi áron szállítom. — Sok nemesfajú **szegfűmagvaimról** szóló név- és árjegyzékkel készséggel szolgálok.

Skorka János

:: 5 hold rózsza- és szeplűtelepe ::

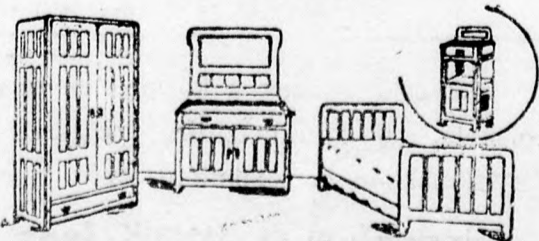
:: B.-Szarvason. ::

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

Neuschlosz Ödön és Marcel
cég gyártmánya

I teljes hálószoba butorzata: **180**
(2 szekrény, 2 ág. 2 éjjeli szekrény márvánnyal, 1 mosdószekrény márvánnyal és tükörrel) gyári ára forint.

BUTOR

tömör keményfából

Spitzer Adolf és Társa

cégnél,

Komárom,

Kossuth Lajos-tér 1 szám.

Rendkívül nagy raktár

asztalos és

kárpitos

butorokban a legolcsóbb árak mellett.

Kedvező fizetési feltételek,

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve